

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/293/2014
Identifikačné číslo spisu:	4608206941
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4608206941.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa D.U., bývajúceho v U., zastúpeného JUDr. Evou Příbelskou, advokátkou so sídlom v Topoľčanoch, J. Matušku č. 2178, proti odporcovi C. K., bývajúcemu v TB., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. CIMRÁK s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánikova č. 7, o zaplatenie 9 294,30 €, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 7 C 103/2008, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 20. novembra 2013 sp. zn. 5 Co 168/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Navrhovateľ je povinný v lehote 3 dní zaplatiť odporcovi trovy dovolacieho konania vo výške 397,38 € na účet Advokátskej kancelárie JUDr. CIMRÁK, s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánikova č. 7.

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 28. marca 2013 č.k. 7 C 103/2008-331 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ pôvodne domáhal zaplatenia sumy 9 294,30 € z titulu nevrátenej pôžičky a zmluvnej pokuty (predmetom konania je už len zaplatenie sumy 7 634,60 €, keďže o zaplatení zvyšnej sumy právoplatne tento súd rozhodol rozsudkom z 9. novembra 2009 č.k. 7 C 103/2008-152 tak, že návrh v tejto časti zamietol). Súd rozhodol tak po zistení, že navrhovateľ s odporcom podpísali dňa 5. apríla 2008 čestné vyhlásenie, v ktorom bolo uvedené, že odporca ako dlžník prevzal rovnakého dňa od navrhovateľa sumu 8 298,48 € na dobu určitú do 19. mája 2008. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal reálne odovzdanie peňazí odporcovi a tiež nebola preukázaná finančná solventnosť navrhovateľa a tým aj reálna možnosť poskytnutia pôžičky odporcovi. Keďže zmluva o pôžičke v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka je reálnym kontraktom vyžadujúcim odovzdanie predmetu pôžičky zo strany veriteľa dlžníkovi, súd z tohto dôvodu návrh ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Nitre na odvolanie navrhovateľa rozsudkom z 20. novembra 2013 sp. zn. 5 Co 168/2013 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a na zdôraznenie jeho správnosti uviedol,

že navrhovateľ síce preukázal uzatvorenie zmluvy o pôžičke, i keď v ústnej podobe, avšak neuniesol dôkazné bremeno ohľadom reálneho odovzdania predmetu pôžičky odporcovi. Samotné podpísanie predmetného čestného vyhlásenia odporcom nepostačuje s prihliadnutím na skutkový stav danej veci, keď odporca prevzatie pôžičky popieral a tvrdil, že malo ísť v skutočnosti o nezrealizovaný obchod s kradnutými autami, resp., že z dôvodu strachu odporca už navrhovateľovi zaplatil, na preukázanie reálneho odovzdania predmetu pôžičky. Odvolací súd sa tiež vyjadril k vzneseným námietkam zaujatosti zo strany navrhovateľa, či už voči vec prejednávajúcej sudkyni prvostupňového súdu, resp. voči členom odvolacieho senátu, ako aj ostatných sudcov Krajského súdu v Nitre, na ktoré v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 15 ods. 5 O.s.p. neprihliadal, keďže vzhľadom na ich obsah (§ 41 ods. 2 O.s.p.) bol namietaný postup sudcov oboch stupňov v súvislosti s prejednávaním a rozhodovaním veci. Z uvedeného dôvodu vec nepredložil na rozhodnutie o namietanej zaujatosti sudcov Krajského súdu v Nitre nadriadenému súdu. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 4 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 3 O.s.p.

Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ dovolaním, v ktorom uviedol, že súdy oboch stupňov sa v konaní dopustili iných väd, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietal, že celé konanie sa uberalo smerom proti nemu, pričom súdy nedostatočne preskúmali pravdivosť a výpovednú hodnotu vyjadrení odporcu. Podľa názoru dovolateľa súdy nevyhodnotili dôkazy vo vzájomných súvislostiach a v dôsledku toho rozhodli na základe nesprávne zisteného skutkového stavu. Z uvedených dôvodov žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne a vychádza zo správneho právneho posúdenia skutkového stavu. Vzhľadom na to, navrhol dovolanie ako nedôvodné „zamietnuť“ a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovolanie navrhovateľa nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie

prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998).

Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až f/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľa preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

Obsah dovolania (najmä argumentácia o nedostatku nezaujatosti súdov) nasvedčuje tomu, že navrhovateľ namieta existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne (viď R 59/1997).

Dovolací súd pri skúmaní opodstatnenosti tejto námietky navrhovateľa vzal na zreteľ, že sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Účelom § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaniu vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov (§ 14 ods. 1 O.s.p.), ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade obsah spisu nenasvedčuje o existencii takej skutočnosti, ktorá by mohla viesť k záveru o opodstatnenosti tvrdenia navrhovateľa, že sudcovia nekonali v danej veci nezaujato, nestranne a nezávisle. Obsah jeho námietok sa týka postupu sudcov v konaní, ktorý nie je dôvodom na ich vylúčenie z konania o prejednávaní a rozhodovaní danej veci. Prípustnosť jeho dovolania preto nevyplýva ani z § 237 písm. g/ O.s.p.

Navrhovateľom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, ku ktorým (údajne) dospeli v procese dokazovania, môže zakladať (nanajvýš) tzv. inú vadu konania; v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania. Pre úplnosť treba dodať, že dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvostupňového a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - viď

§ 243a ods. 2, in fine O.s.p. („dokazovanie však nevykonáva“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

Obdobne tieto závery platia pre nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

So zreteľom na to, že prípustnosť dovolania navrhovateľa nevyplýva z § 238 O.s.p., v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia ním namietanej procesnej vady (§ 237 písm. g/ O.s.p.) a nevyšli najavo iné procesné vady vymenované v § 237 O.s.p., najvyšší súd odmietol jeho dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Odporca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčísľil. Dovolací súd priznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta, ktorý ho zastupoval už v konaní na súdoch nižšieho stupňa, za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu navrhovateľa z 5. mája 2014 [§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd vo výške 336,94 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (8,04 €)] a s 20 % DPH (52,40 €), predstavuje spolu 397,38 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.